

BRÜNDEL GAJAVÖLGYE

V. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

2008. ÉV MÁRCIUS HÓNAP

RADNÓTI MIKLÓS: TAVASZI SZERETŐK VERSE

Látod!
boldog csókjaink öröme
harsog a fák közt és
ármékkal áldja

testünket a táj! Hallod,
hogy terül a fűvön a
fény és pattan a fákon
dallal a hajtás! csak

csörgető fekete tücskök
zaja dicséri most
fűnek és fának
jó örömet! nézd,

a vízen, messze partok
homályos tövén
tükrösen fénylik
tavaszi kedvünk! mert

mi vagyunk most a fű,
a fa, a part, az öröm is
és szépszavú áldása
a tájnak!

1929. november 12.

EMLÉKMŰSOR 1848. MÁRCIUS 15. TISZTELETÉRE

EZEN A NAPON AZ
1848/49-ES MA-
GYAR FORRADA-
LOMRA ÉS SZABADSÁG-
HARCRA EMLÉKEZÜNK.

Március 15-e jelképpé
vált. Népünk szabad-
ságszeretét, szabad-
ság iránti vágyát fejezi
ki.

A bakonyánáni általá-
nos iskola tanulói 2008.
március 14-én emlékez-
tek meg. A műsort több
hetes lázas készülődés
előzte meg, a 6. osztá-
lyos diákok verseket, az
énekarosok forradal-
mi énekeket tanultak. A
színvonalas műsort
nagy érdeklődéssel
fogadták iskolánk tanulói, dolgozói és a falu

lakói.
Ezen a felejthetetlen napon nemcsak mi,
de egy egész nemzet velünk együtt ünne-

A bakonyánáni általános iskola tanulói

pelt, és tiszteletét fejezte ki a forradalom és
szabadságharcban elhunyt hősök emlékére.

Némethné Valler Ilona

JÚLIUSBAN JÖNNEK KEDVES BARÁTAINK JADEBŐL

JÚLIUSBAN JÖNNEK KEDVES BARÁTA-
INK JADEBŐL.

2002-ben került aláírásra Németor-
szágban a testvér-települési megállapodás
Jade és Bakonyánána között. Idén
Bakonyánána a soros vendégfogadó fél, így
júliusban érkezik egy csoport. Gyerekek és
felnőttek, régi ismerősök és új „felfedezők”
alkotják majd a csapatot. A látogatással
kapcsolatos előkészületek már elkezdődtek;
az EU-támogatásra a hivatalos pályázatot
beküldtük, a programok megszervezése
folyamatban van. Hamarosan összehívjuk
azon nánaikat, akik szívesen látnák vendé-
gül egy hétre jadei barátainkat, várhatólag
2008. július 05. - 2008. július 13. között.

Az évenkénti találkozások lényege abban
rejlik, hogy több száz kilométer távolság
ellenére is kialakultak/kialakulhatnak
olyan baráti kapcsolatok, amelyek az együtt
eltöltött napok, átélt események, közös em-

lékek eredményeként jöttek/jöhetnek létre.
Bakonyánána és Jade egy sikeres példája
annak, hogy a távolság és a nyelvi nehézség
leküzdhető, ha azt való-
ban szívből akarjuk.
Európa még egy ilyen
kis zsákfaluhoz, mint
Bakonyánána és közel
hozható.

Bízunk benne, hogy az
idei találkozó is hason-
lón emlékezetes pro-
gramokat fog szerezni
minden kedves résztve-
vőnek és további baráti
kapcsolatok alakulnak
majd ki. Ahhoz, hogy ez
valóban így legyen,
számítunk mindenki
segítségére, jobbító ja-
vaslatára, elképzeléseire.

Szeretettel várjuk német barátainkat!

Mór-Czepek Kornélia

FARSANG AZ ÓVODÁBAN – FASCHING IM KINDERGARTEN

ÓVODÁNKBAN 2008 FEBRUÁR 11-ÉN, HÉTFŐN RENDEZTÜK MEG HAGYOMÁNYAINKHOZ HŰEN A FARSANGI BÁLT, MELYPRE NAGY IZGALOMMAL KÉSZÜLTÜNK, A GYEREKEKKEL EGYÜTT.

Feldíszítettük a csoportszobát, verseket, mondókákat, táncokat tanultunk. Kíváncsian találgattuk ki minek fog beöltözni a bálon. Végre elérkezett a várva várt nap, melyre a szülők ötletes jelmezeket készítettek gyermekeik részére.

A jelmezek között találkozhattunk pl. hercegnővel, egérrel, udvari bolonddal, bohóccal. A csoportban különböző vetélkedőket szerveztünk, melyek vidám hangulatban zajlottak le, pl. süti evő verseny, táncverseny, székfoglaló. Egyetlen gyermek sem maradt győzelem nélkül. Eközben finom süteményeket ehettünk és narancslével olthattuk szomjunkt.

A farsangi bálon nagyon jól érezték magukat a gyerekek, melyről sok-sok fényképet is készítettünk.

Janás Ferencné

A farsangi bálon nagyon jól érezték magukat a gyerekek

Die Kinder haben sich im Faschingsball echt gut gefühlt, was auch die zahlreiche Fotos beweisen

DER HERGEBRACHTE FASCHINGSBALL WURDE IN UNSEREM KINDERGARTEN AM 11. FEBRUAR 2008, MONTAG VERANSTALTET. SOWOHL DIE KINDER, ALS AUCH DIE MITARBEITER DES KINDERGARTENS WARTETEN AUF DIESEN TAG SPANNEND.

Der Beschäftigungsraum wurde aufgeschmückt, die Kinder haben Lieder, Reime und Tänze gelernt. Alle versuchten herauszufinden, was für Kostüm werden ihr Kameraden anhaben.

Endlich ist der sehnlichst erwartete Tag angekommen. Die Eltern haben für Ihre Kinder einfallsreiche Kostüme bereitet. Man konnte sich unter anderen Prinzessin, Kasperl, Maus und Possenreißer begegnen.

In der Gruppe wurde verschiedene lustige Wettbewerbe, so wie Tanzen, Gebäckessen, Stuhlbesitzergreifung durchgeführt.

Jedes Kind hat etwas gewonnen. Während des Wettbewerbs konnten wir leckere Gebäcke essen und Orangensaft trinken.

Die Kinder haben sich im Faschingsball echt gut gefühlt, was auch die zahlreiche Fotos beweisen.

Fr. Janás

FARSANGI BÁL AZ ISKOLÁBAN – FASCHING IN DER SCHULE

ABAKONYNÁNAI NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA DIÁKÖNKORMÁNYZATA 2008. FEBRUÁR 2-ÁN RENDEZTE MEG IDEI FARSANGI ÜNNEPÉLYÉT A KULTÚROTT-HONBAN.

Alsó tagozatos tanulóink ötletes jelmezeikkel, míg felsőseink és a 4. osztályosok vidám műsorral szórakoztatták a nézőközönséget, és persze önmagukat is. A felkészülés és az előadás díjazásaként a szereplő osztályokat tortával, a jelmezeseket pedig csokoládéval jutalmaztuk. A tombolasorsolás után Farkas István szolgáltatta a talpalávalót.

A jó hangulatú bál lebonyolításában vállalt munkájáért köszönetet mondunk a Szülői Munkaközösségnek, valamint minden szülőnek, aki tombolatárggyal, süteménnyel támogatta az iskolát, ezzel is bevételt teremtve a diákönkormányzatnak. A bál bevétele a tanév végi tanulmányi kirándulás autóbusszköltségének kifizetésére lesz fordítva.

Meszésiné Friedrich Krisztina

AM 02. FEBRUAR 2008 WAR DER FASCHING IN BAKONYNANA. ES HAT UM 14 UHR BEGONNEN, ABER WIR WAREN SCHON EINE STUNDE VORHER DA.

Die Mitglieder des Elternrates und die Lehrer haben die Sandwiches gefertigt, die feinen Kuchen und Süßigkeiten geordnet.

Estens haben die Kleinen, die Schüler der Unterstufe ihre Kostüme gezeigt. Sie waren Indianerin, Ballettänzerin, Cowboy, Wurm in Apfel, flinkes Häschen, Popcorn-Verkäufer, Maikäfer. Danach kamen die Größeren, sie stellten komischen Szenen dar. Sie waren sehr lustig, witzig und humorvoll. Das Publikum lachte viel und klaschte immer. Danach begann die Party, alle tanzten. Wer inzwischen Hunger oder Durst hatte, konnte im Büffett Sandwiches, Kuchen Erfrischungsgetränke zum Trinken kaufen. Inzwischen wurde noch „Tombola“ verlost.

D.J. war István Farkas, der gute Musik mischte. Es endet um 21 Uhr. Wir fühlten uns sehr wohl.

Petra Fürst, Laura Kaufmann, Heléna Krén
7. osztály

A BIBLIA ÉVE 2008.

„Boldog, aki olvassa...” (Jel 1,3)

AKERESZTÉNY EGYHÁZAK, HIVATÁSUK GYAKORLÁSA MELLETT ARRÁ AZ ELHATÁROZÁSRA JUTOTTAK, HOGY 2008-BAN KIEMELT MÓDON A BIBLIÁRA IRÁNYÍTIJÁK A FIGYELMÜNKET.

Szükségét látták ennek a lépésnek, hogy a BIBLIA legyen része a mindennapjainknak! Az egyházak ugyan mindig Isten üzenetként kezelték a Bibliát, és ennél többet összefoglalóan nem is mondhatunk róla.

Az emberek sok-sok csatornán keresztül keresik a boldogságot, ez természetük része. De milyen út a legcélravezetőbb? Hol található olyan eligazítások, amelyekhez igazodhat az ember? Hol találunk biztonságot jelentő, időket átívelő elveket, melyek mindenféle tekintetben tanítanak erkölcsös és boldogságot biztosító életre, mindennapi gyakorlatra?

A kereszténység Isten kinyilatkoztatása-ként kezeli a Szentírást, bár valójában eredendően a kinyilatkoztatás ennél több. A kinyilatkoztatás témakörébe minden beletartozik, ami Isten üzenete az ember számára. Világosan átlátható az is, hogy az Isten teljes üzenetének, minden szavának lejegyzése, könyvbe foglalása fizikai képtelenség. A teljes üzenet az Egyház mindennapi életében, az apostoli igehirdetésben létezik. Persze, az is képtelenség, hogy ez az igehirdetés mindenkihez eljusson a maga teljességében. Ezért látták szükségét az istentől inspirált személyek, hogy minden lényeges tanítást lejegyezzenek, írásba foglaljanak minden későbbi kor embere számára. Így született meg az a sok írás, melyeknek hitelessé-

géről maga a Szentlélek gondoskodik. Ez Isten gondoskodó szeretetének működése és hitünk része.

Tehát a BIBLIA a teljes isteni kinyilatkoztatás rövid foglalata. Természetéből eredően ezután is szigorúan része az egyház életében ma is létező apostoli igehirdetésének. Isten Jézus Krisztus által az igehirdetést az Egyházra bízta, az Egyház pedig folyamatosan apostoli alapokra építkezve teljesíti megbízatását.

Vagyis, az apostoli igehirdetés besűrűsödött a SZENTÍRÁS-ba, majd újra kibontakozik a mindennapi életben, a ma is élő, és a világ végéig tartó igehirdetésben.

A következőkben nézzük meg a Könyvet. A Biblia két nagy részre osztható. Az Ószövetségre és az Újszövetségre. Az első rész Jézus előtti, a második Jézus utáni. Az Ószövetségben Isten a választott nép történelmében keresztül vezet be Fiát az emberek világába. Előkészíti a választott népet Fia emberi természetben való fogadására, sőt elfogadására. Az Újszövetségben pedig megtaláljuk az Úr Jézus komplex tanítását az első részben már megismert igazságokra építkezve. Megtanuljuk Tőle, az igazságok belső tartalmát. Ha az Ószövetségben az Istenről főképpen az látjuk, hogy hatalmas teremtő, erőskezű vezér (ez Izrael minden napos tapasztalata), úgy Jézus tanítása rávezet bennünket Isten gondoskodó szeretetére és üdvözítő szándékára. Nem, mintha a gondoskodó szeretete nem kísérné a teremtéstől kezdődően az embert.

A BIBLIA két fő része tovább tagolódik. Minden kisebb egységet könyvnek nevezünk. Így a teljes Szentírás összesen 72 könyvből áll. 45 könyv az Ószövetség, 27 könyv az Újszövetség. Az utóbbi tartalmazza 4 változatban Jézus életét és tanítását (Szent Máté, Szent Márk, Szent Lukács, Szent János szerinti írások), valamint az apostoli iratokat. Az összes könyv keletkezésének alaptörvénye, hogy a szerzőknak Isten sugallja a lejegyzendő témát, de teljesen szabadon alkalmazza minden szerző a maga által legmegfelelőbb irodalmi stílust.

Mivel isteni sugalmazásra történt a könyvek létrejötte, azok Isten szándéka szerint szolgálják a hívőket. Mivel azonban könyvről van szó, és minden ember számára íródott, ezért mindenki szabadon olvashatja. Vagyis nemcsak hívők veszik kezükbe. Ebből adódik, hogy sokféle hozzáállás tapasztalható. Van, aki irodalmi érdekességnek, értéknek tekinti, van aki hívőként, mint Isten üzenetét olvassa. Természetesen ezen belül nagyon színes az olvasók skálája.

A sok szerző, szentíró sokféle műfajt

képvisel, így az olvasó gyakorlatilag minden műfajt megtalál e könyvet lapozgatva. Történeti könyvek, szerelmes énekek, imádások, jóvendölések ..., de még krimik is fellelhetők benne.

Persze, a hívő ember számára a legfontosabb megközelítés a hit. Amikor nem egyszerűen emberi műnek, hanem Isten üzenetének tekintjük, mint ahogyan az is, találkozunk benne Istennel. A Biblia olvasásának ez a legnagyobb ajándéka. Az Istennel való találkozás pedig magával hozza a legtermészetesebb következményt: Döntenem kell!

Egyesek azért nem veszik a kezükbe, mert érzik ezt a belső követelést, de félnék dönteni. Ne felejtjük el: ez is egyfajta döntés!

A Biblia éve felhívás az olvasásra, az Isten üzenetével való ismerkedésre, a sokféle író sokféle stílusában való gyönyörködésre.

Kívánatos lenne, hogy minden családban legyen BIBLIA, hogy mindazt a gazdagságot, amit a KÖNYVEK KÖNYVE nyújt, élvezhessék.

A Szent Jeromos Biblia Társulat ennek érdekében ebben az évben többféle kiadást fél áron kínál. Éljük a lehetőséggel, hogy a Bibliában rejlő gazdagságot mindannyian birtokoljuk. Nem véletlen, hogy a világon a legtöbb nyelvre lefordított könyv. Legyünk része mindannyian annak a világnak, amelyik így értékeli ezt a könyvet.

Legyen a kezünk ügyében, hogy naponta belekapaszkozhatunk, benne biztonságot találjunk!

Horváth Lajos plébános

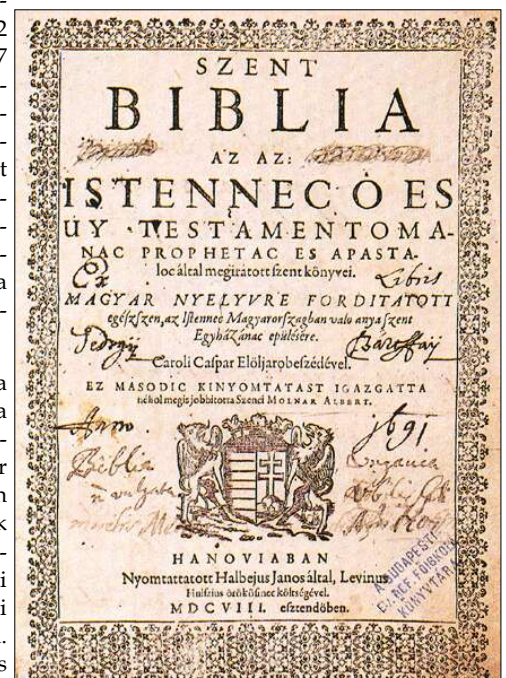
ERDMUTE FREITAG: DER FASCHINGFESTZUG

Da kommt der Faschingfestzug,
seht nur den Hampelmann
und den Indianerhäuptling,
der Lasso werfen kann.

Die Eisprinzessin glitzert
in hellem Flitterglanz.
Das ist ein schwarzes Mäuschen
mit einem langen Schwanz.

Sogar der Schorsteinfeger
ist mit der Leiter hier.
Ein Astronaut trägt Sterne
am Helm aus Glanzpapier.

Hol schnell auch deine Kappe
und bring die Trommel mit!
Du fehlst uns noch im Festzug,
Der durch die Straßen zieht.

Károlyi Biblia, a Könyvek Könyve

MUTTERTAG

DER EHRENTAG DER MÜTTER WURDE AB 1905 VON DER AMERIKANISCHEN METHODISTENPREDIGERTOCHTER ANN JARVIS PROPAGIERT.

Die Muttertagsidee verbreitete sich rasch. In Ungarn wird der Muttertag ab 20er Jahren am 1. Sonntag Mai gefeiert. Eingeführt hat ihn hier der Jugendverband des Ungarischen Roten Kreuzes.

Die Mutter nimmt im Herzen ihrer Kinder einen ganz besonderen Platz ein. Sie ist es, an die die Kinder zuerst wendet, wenn Gutes oder Schlechtes geschehen ist. Oftmals bemerken die Kinder nicht, wie viel Arbeit und Mühe sie hat, um ihnen eine Freude zu machen, ihnen ihren Lieblingskuchen zu backen oder immer für saubere und schicke Kleidung zu sorgen.

Es gibt viele Möglichkeiten, mit denen ihr, Kinder sie einmal im Jahr, an ihren Ehrentag, überraschen könnt. Über ein kleines, vielleicht selbst angefertigtes Geschenk, ein kurzes Gedicht und ein paar Blumen wird sie sich sicher sehr freuen.

Katalin Nagy

ALLEN MÜTTERN UND GROßMÜTTERN ZU
IHREM EHRENTAG HERZLICHE
GLÜCKWÜNSCHE !

GEORG BYDINSKI: MUTTERTAGSSTROPHEN

Zum Muttertag, zum Muttertag
sag ich dir, dass ich dich mag

es duftet nach Flieder
und frischem Gras,
und immer wieder
verrat ich dir das:

Zum Muttertag, zum Muttertag
sag ich dir, dass ich dich mag

die Blume braucht Wasser,
der Baum braucht das Licht,
der Mensch, der braucht Menschen,
sonst freut es ihn nicht.

Zum Muttertag, zum Muttertag
sag ich dir, dass ich dich brauch.
Und den Papa auch!

MAGYARORSZÁGI NÉMETEK NAPJA

TIZENKETTEDIK ALKALOMMAL KERÜLT SOR 2008. JANUÁR 12-ÉN A BUDAPESTI KONGRESSZUSI KÖZPONTBAN A MAGYARORSZÁGI NÉMET ÖNKORMÁNYZATOK NAPJÁNAK MEGÜNNEPLÉSÉRE ÉS A GÁLAMŰSOR MEGRENDEZÉSÉRE.

Heinek Ottó elnök bevezetőjében elmondta, hogy a 2007. év sajnos nem tartozott a legeredményesebb évek közé, kevés figyelmet fordítottak a nemzetiségi csoportokra. Kiemelte, hogy amikor a nemzetiség jogaiért teszünk valamit, nemcsak konkrét dolgokról van szó, hanem a magyarországi németek jövőjéről is. Ezt a felelősséget komolyan kell venni, mert 2008-ban még inkább szükség van a támogatásra és az együttműködésre. A bevezető után Englerendné Hock Ibolya, az Oktatási Bizottság elnöke díjakat és kitüntetések

adott át.

Az est ünnepi szónoka Kállai Ernő, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa volt.

Ezután következett a gálaműsor, ahol nagy sikerrel léptek fel többek között a pécsi Leőwey Klára Gimnázium táncosai, a mohácsi „Talpacskák” gyermektáncscsoport, a vaskúti apa-fiú duó, valamint a szederkényi vegyes kórus. Mindezt nagy örömmel hallgathatta, és nézhette végig a nánai Edelweiß dalkör szinte minden tagja és a Német Nemzetiségi Általános Iskola néhány pedagógusa.

Köszönjük a megtiszteltetést, hogy részt vehettünk ezen a közös ünneplésen!

Szöllősi Attiláné

Kállai Ernő ombudsman köszönti a vendégeket

ARANY JÁNOS: TANÁRI JUBILEUMRA (RÉSZLET)

Körödbe gyűlnek a felnőtt fiak,
(Egy emberöltő) s érett férfi ésszel
Köszöntve amit ifjakért tevé,
Legszebb jutalmad így tőlünk nyered.
S mi felkiáltunk: mily nagy érdem az,
Minő erény, mely e hálátlan
Pályán a késő hála újra sarjadt,
Nem hervatag babérait szedi.

PEDAGÓGUSNAP ALKALMÁBÓL
Tisztelettel köszöntjük a helyi általános iskola és óvoda tanárait, óvodapedagógusait!

*Községi Önkormányzat
Német Kisebbségi Önkormányzat*

ÖNKÉNTES ADAKOZÁS

2007. NOVEMBERÉBEN A NEMZETI BANK MEGHOZTA A RENDELETET, HOGY FEBRUÁR 29-IG ÉRVÉNYESEK CSAK AZ EGY ÉS KÉT FORINTOSOK.

Elhatároztam, hogy jótékony célra gyűjtést szervezek a boltban, egy alapítvány támogatására. Január 2-től január 31-ig egy nagyméretű csokis dobozba gyűlt a sok csengő forint. Ezek a kis érmék igazából nem terhelték meg a konyhai kiadásokat, minden kedves adakozó szívesen megszabadult tőlük. A móri munkahelyeken is „elhintették” az adakozás célját, így naponta kis csomagokban küldték a környező településekről ide a boltba a forintokat. A hónap végére 21 kg volt a súlya, és ez összesen 14.500 Ft.

Úgy gondoltam, hogy a falu másik részén élők erről a gyűjtésről talán nem is tudnak, ezért megkértem Klárka tanárnőt, hogy az iskolába is hirdessék ki. Az osztályokba nagy

lelkességgel vitték a gyerekek a pénzeket. Három hét alatt 11.000 Ft jött össze.

Ezt az összeget végül a műtétre váró olaszfalui Regénye Alex számlájára utaltuk. Kíváncsi vagyok, hogy a műtét sikerüljön, és egészségesen térjen haza.

Kerner Péterné

MEGEMLEKEZÉS A BAKONYNÁNAI NÉMETEK KITELEPÍTÉSÉNEK ÉS A SZLOVÁKIAI MAGYAROK ÁTTELEPÍTÉSÉNEK 60. ÉVFORDULÓJÁN

FELNÖTT EGY GENERÁCIÓ ÚGY EBBEN AZ ORSZÁGBAN, HOGY NEM ISMERIK A XX. SZÁZADI MAGYAR TÖRTÉNELEM MAGYARVONATKOZÁSÚ ESEMÉNYEIT SEM.

Ezen események közé tartozik a világháborút követő kisebbségpolitika miatt elszenvedett embertelen üldöztetések sorozata is. Ide sorolható a magyarországi svábok belföldi és szibériai munkatáborokba hurcolása, majd Németországba történő elűzetésük. A rendszerváltásnak köszönhetően, az 1990-es

évek elején, már a történészek előadásainak egyre gyakoribb témakörévé vált a kisebbségek háború utáni kollektív üldöztetése. Egyre több túlélő nyilatkozata látott napvilágot. A kitelepítés 50. évfordulóján már egyre több közösség és önkormányzat felvállalta, hogy az évfordulóra hazahívja az érintetteket, és emléktáblát avattak az áldozatoknak. Ez megtörtént Bakonyánán is 1998-ban. A következő években kisebbségpolitikusaink a történettudományok képviselőivel azon szorgoskodtak, hogy elérjék a magyar kormány bocsánatkérését, valamint, hogy elismerjék azt, hogy a magyarországi németek elűzetésének felelőse az akkori magyar kormány volt. A bocsánatkérésre 2007. november 16-án került sor a magyar Parlamentben. Dr. Szili Katalin

nyitó- és záróbeszéde, Dr. Norbert Lammert, a Német Bundestag elnöke, Kiss Péter, a Miniszterelnöki Hivatal vezető minisztere, Dr. Kállai Ernő, nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa, írók, túlélők hozzászólásain túl, Dr. Glatz Ferenc akadémikus és Dr. Tóth Ágnes, a Magyar Tudományos Akadémia Kisebbségkutató Intézetének igazgatóhelyettese előadásaikban alátámasztották a magyar történelem e sötét bugyrának eseményeit. Hasonló megemlékezésre került sor a szlovákiai magyarok áttelepítésének 60. évfordulója kapcsán Budapesten, már 2006-ban.

A parlamenti eseményt követően kértem fel Dr. Kovács Ágneszt a készülő bakonyánai emlékfűzet előszavának megírására. A felkérésnek szívesen eleget tett.

Már korábban felkértük mi is a kitelepítetteket, hogy írják meg visszaemlékezéseiket. Ezen visszaemlékezésekből és levéltári dokumentumokból áll össze az emlékfűzet, melyet helyben, a svábok elűzetése és a szlovákiai magyarság áttelepítésének 60. évfordulója tiszteletére rendezett szentmisét követő emlékkiállításon vehettek át az érintettek és a lakosság. Január 26-án együtt érző és emlékező emberekkel telt meg a templom. Fiatalfiaink felolvasták a szülőföldjüket elhagyni kénytelen családok neveit, 58 (45 + 13) gyertyát

gyújtottak minden család emlékére. A szentmisét Dr. Márfi Gyula érsek celebrálta. A kitelepítési emléktáblánál Mór-Czepek Kornélia köszöntötte a megemlékezőket, majd fiataljaink nevében Horváth Ágnes verssel emlékezett a tragikus eseményre. Ezt követően Kropf Miklós polgármester és Heilig Ferenc, a Megyei Német Önkormányzatok irodavezetője mondott beszédet. Koszorúzással folytatódott a megemlékezés. Lasztovicza Jenő, a megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg a Kultúrotthonban az emlékkiállítást, aki hangsúlyozta: nagyon fontos az, hogy az utókor tisztán lássa a múlt eseményeit, és tanuljon hibáiból.

Simonné R.E.

RÉSZLETEK

EGY, A 2008. JANUÁR 26-I MEGEMLEKEZÉSEN JELEN VOLT BAKONYNÁNAI SZÁRMAZÁSÚ ASSZONY LEVELEBŐL

„...vettem a bátorságot és elmentem Bakonyánára, a kitelepítésük 60. évfordulójára rendezett megemlékezésre. Rendkívül mély benyomást tett rám. Igazán szívfacsaró volt. Gyönyörűen volt megrendezve. ...Mi úgy nőttünk fel, hogy erről a témáról mélyen hallgattak, a történelemtudomány sem tett említést róla. Most végre sok „miértünkre” kaptunk feleletet és a „hogyanról” is egy kis betekintést. ...Az Érsek atya elmondta, „a kb. 200 évvel ezelőtt idetelepített németek felvirágoztatták Magyarországot. Óáltaluk a XIX. sz. végére Európa hírvé felett mezőgazdasággal rendelkező ország lett, ...Nagyon jó iparosok is voltak közöttük, és jól megvoltak az itteniekkel, akik sokat tanultak tőlük. Minden

Bakonyánáról elűzött és áttelepített család nevét felolvasták, ekkor sokan sírtak. Utána volt az emléktábla koszorúzása... Majd a Kultúrházba mentünk, ahol minden család kapott az emlékfűzetből. ...Az énekkar nagyon szép dalt adott elő németül és az iskolások a „Honfoglalás” című csodás dalt gitárkísérettel. Először félve mentem oda, mivel nem ismerem senkit, de nagyon barátságosak voltak... az az igazság, kellett ez, hogy megtudjuk, amit csak sejtettünk, mert a Mamánk is eléggé szűkszavú volt, de most már megértem, hogy miért fájt neki is beszélni róla. Inkább hallgatott. Csak azt sajnálom legjobban, hogy nem tanított meg németül és, hogy nem élhette meg ezt a napot...”

KÖSZÖNET ÉRTE!

Szívet, lelket mélyen megérintő, igényesen megrendezett „visszaemlékezést” tartottak Bakonyánán.

Emlékeztek a 60 éve kitelepített svábokra, és a Szlovákiából áttelepített magyarokra, akik közül kevesen éltek meg ezt a napot. A szentmisével kezdődő, kiállítás megtekintésével, műsorral és állófogadással folytatódó emlékezésben mindvégig hangsúlyt kapott az „élőkért és holtakért” való emlékezés, akik közül soknak életét megkeserítette, megrövidítette az átélés. Mindazoknak hálásan megköszönöm, akár vidékiek, akár nánaiai, akik szervezésükkel, szereplésükkel, vagy bármilyen segítséggel széppé tették ezt a napot! Rohanó világunkban mindenki szabad idejét áldozta, de megérte! Az emlékezés tartalmában, megrendezésében benne volt a „Hit, remény, szeretet és béke!” Örömmel tölt el, hogy ilyen tanítványaim voltak.

Végül mindenkinek jó egészséget, jó munkát kívánva az „élők és holtak” nevében is megköszönöm a megemlékezést.

Erna néni

GERINCTORNA AZ ÓVODÁBAN

A BAKONYNÁNAI ÓVODÁBAN JANUÁR 18-ÁN ÓVODAPEDAGÓGUSOK SZAKMAI TALÁLKOZÓJÁRA KERÜLT SOR.

Fő témája az egészséges életmódra nevelés, melynek keretén belül az a megtiszteltetés ért, hogy a környékbeli óvónőknek tartáskorrekciós tréninget tarthattam. A szakmai napon nagy számban, nagy érdeklődést vettek részt a környékbeli kollégáknak.

A különböző gyakorlatokat az óvónőknek megtanítva lehetőségünk van a mindennapokban gyakorolni, játékos formában elvégezni a gyerekekkel.

Napjainkban a különböző tartási rendellenességek népbetegséggé váltak, ezért már óvodás korban el kell kezdeni az egészsé-

ges életmódra nevelést, a prevenciót. Az óvodás korú gyerekeknél azonban figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. A különféle gerincgyakorlatokat ebben a korban, játékos formában alkalmazzuk a testnevelés foglalkozásokon. A gyakorlatokat változatos formában, különböző eszközzel pl.: babzsákkal, labdával, karikával, szalag- gal is végezhetjük.

Simon Szabina

SIKERES TÁRSASTÁNC TANFOLYAM BAKONYNÁNÁN

A NÉMET ÖNKORMÁNYZAT SZERVEZÉSÉBEN SIKERES TÁNCANFOLYAM ZAJLOTT LE A TÉLI HÓNAPOKBAN TELEPÜLÉSÜNKÖN.

Vannak még emberek, fiatalok és fiatalosak, akik a sok nehézség ellenére ily módon megpróbálnak néhány kellemes és hasznos órát eltölteni. Ezek a hasznos percek örömet, felszabadultságot és önbizalmat adnak a résztvevőknek.

Folytatásra is lehet számítani.

Sné

RENDŐRSÉGI BŰNMEGELŐZÉSI FOGLALKOZÁSOK AZ ISKOLÁBAN

A BAKONYNÁNAI NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN 2008. FEBRUÁR 15-ÉN A VESZPRÉMI RENDŐRKAPITÁNYSÁG BŰNMEGELŐZÉSI ÓRÁKAT TARTOTT A 7 – 8. OSZTÁLYOS TANULÓK SZÁMÁRA.

Sajnos a társadalmunkban egyre inkább jelenlévő és növekvő agresszivitás - fizikai és lelki bántalmazás, eldurvult kommunikáció - iskolánkban is tetten érhető. A tanulók közötti konfliktusok gyakori elintézési módja a verekedés, az egymás rendkívül trágár módon történő szidalmazása lett. Nem magyarázható minden a kamaszkor változást hozó történéseivel. A gyermekeknek, fiataloknak fel kell ismerniük, tetteik következményekkel járnak. Ezek tudatosításában kértünk és kaptunk segítséget a Veszprémi Rendőrkapitányság Megelőzési Csoportjától, személy szerint Lackovich Lucától és Fábán Mónikától. A két hölgyet már ismerősként köszöntötték tanulóink, hiszen a tavaly júniusban iskolánkban meg-

rendezett rendőrségi, bűnmegeelőzési, egészségvédelmi nap lebonyolításában is aktívan közreműködtek. Luca és Mónika ismertették a tanulókkal a 14 év felettiekre vonatkozó büntetőjogi szabályozást, valamint a 14. életévüket még be nem töltött gyermekek bűnelkövetése esetén megteendő lépéseket. Beszéltek az áldozattá válás elkerüléséről, továbbá arról, ha már megtörtént a bűncselekmény (lopás, bántalmazás, stb.) az áldozat jelzésének fontossága elengedhetetlen, mert a rendőrség csak azokban az esetekben tud segítséget nyújtani, amelyek tudomására jutnak.

Az idei tanévben a veszprémi rendőrséggel közösen még két prevenció programot kívánunk lebonyolítani. Csatlakoztunk az egész megyére kiterjedő, 5. osztályos tanulók részére kiírt közlekedésbiztonságra nevelés és áldozattá válás megelőzését célzó programhoz, melynek keretében március 18-án tartandó előadás meghallgatását követően az osztályból delegált 3 fős csapat

csoportversenyben vesz részt, de már Veszprém-ben. Másik, az egész iskolára kiterjedő programunk témája, tartalma hasonló az előbb leírtéhoz. Felfigyeltünk arra a tényre - és ez a tavalyi rendőrségi nap foglalkozásain is megmutatkozott -, hogy gyermekeink nem ismerik a kerékpáros közlekedés alapvető szabályait sem. A közúton történő közlekedés még a KRESZ betartásával is számos veszélyforrást rejtget. Azért, hogy a kerékpározás csak örömteli perceket adjon, gyermekeinknek el kell sajátítaniuk a balesetmentes közlekedéshez szükséges olyan legelemibb ismereteket, mint az elsőbbségadás, a kanyarodás szabályainak betartása. Reméljük, hogy ezen tudás birtokában a jó idő beköszöntével tanulóink már felelősségteljesebben fognak felpattanni biciklijük nyergébe.

Meszsiné Friedrich Krisztina

VÁRHATÓ PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK A KÖZELJÖVŐBEN

ÓVODAI RENDEZVÉNYEK

Április: Sportnap - meghívott vendégek a dudari óvodákhoz;

Május: bábszínház: A brémai muzsikások.

Óvodai kirándulás.

Gyereknapi - Meghívott előadó művész Áprily Lajos. Zenés, verses műsor óvodások részére.

Június: Évzáró ünnepély (június eleje).

ISKOLAI RENDEZVÉNYEK:

Tavaszi gyalogtúra várhatóan április 1. vagy 2. hetében, úti cél: Dudar, Ördögárok.

Június 14. 10:00 óra: Tanévzáró ünnepély, ballagás.

EGYÉB RENDEZVÉNYEK:

Március 30-án 1/2 3-kor a Kultúrotthonban a Hagyományörző Egyesület összejövetele.

ÁPRILIS 12-ÉN 9:00 ÓRÁTÓL VASGYŰJTÉS, FÉMHULLADÉK GYŰJTÉS.

KIHELYEZNI A HULLADÉKOT CSAK 9:00 ÓRÁIG SZABAD! AKIK NEM TUDJÁK KIVINNI, JELEZZÉK AZT A POLGÁRMESTERI HIVATALBAN, ILLETVE AZ ISKOLÁBAN. A GYEREKEK – KÉRÉSRE – BEMENNEK ÉRTE.

A VASGYŰJTÉS BEVÉTELE AZ ISKOLA ÁLTAL SZERVEZETT NYÁRI TÁBOR KÖLTSÉGVETÉSÉNEK BEVÉTELI OLDALÁT GYARAPÍJTJA. A PÉNZ A GYERMEKEK TÁBOROZTATÁSÁRA LESZ FORDÍTVA!

Április 14. Lomtalanítás.

Május 1-én „Gajatur” – kerékpártúra (részletek a honlapon és a falu TV-ben).

Május 12-én (Pünkösdhétfő) 10:00-kor bérmálás. Bérmáló: Dr. Maill József c. apát, érseki helynök.

Június 1-én vagy 8-án megemlékezés a trianoni eseményekről, koszorúzás.

Július 5- 13-ig ifjúsági és felnőtt vegyes csoport érkezik a jadei testvértelepülésről.

ANYAKÖNYVI HÍREK LAPZÁRTÁIG

SZÜLETÉS:

Előző számunk megjelenése óta nem volt születés településünkön.

***

HÁZASSÁGKÖTÉS:

Előző számunk megjelenése óta nem volt házasságkötés településünkön.

ELHALÁLOZÁS:

Turner Zoltán 2008. január 18. élt: 78 év

Strausz Ferenc 2008. február 12. élt: 67 év

Nyugodjanak békében!

TÁRSADALMI CÉLÚ HIRDETÉS

ÉHES VAGYOK

1% = élelem

Gyermekétkeztetési Alapítvány

Adószám:

18049842-2-43

Tel: (1) 283-2510 www.gyea.hu

KÖNYVTÁRI HÍREK

AKIK MÉG TÖBBET SZERETNÉNEK MEGTUDNI A MAGYARORSZÁGI SVÁBOK ELŰZETÉSÉRŐL, AZOKNAK AJÁNLUJUK FIGYELMÉBE AZ ALÁBBI KÖNYVEKET, MELYEK A HELYI KÖNYVTÁRBÓL KÖLCSÖNZHETŐEK:

ZIELBAUER GYÖRGY: A MAGYARORSZÁGI NÉMETSÉG NEHÉZ ÉVTIZEDE - 1945 - 1955

FRANZ WALPER (ESZTERGOMI KANONOK ÍRÁSA): „MINKET IS ÜLDÖZTEK..” - A

CSOBÁNKAI SVÁBOK KÁLVÁRIÁJÁNAK ÉS KIŰZÉSÉNEK DOKUMENTÁCIÓJA

FEHÉR ISTVÁN: A MAGYARORSZÁGI NÉMETEK KITELEPÍTÉSE

1945 - 1950

ERRŐL – ARRÓL

A ZIRCI TAKARÉKSZÖVETKEZET BAKONYNÁNAI FIÓKJA NYITVATARTÁSI IDEJE FEBRUÁR 1-TŐL

Hétfő: 8:00 - 15:30

Szerda: 8:00 - 15:30

Péntek: 8:00 - 14:30

Ebédidő: 12:00 - 12:30

Utalások leadását hétfő – szerda – péntek 13:30-ig, nagyobb összegű készpénz igény bejelentését előző nap 11:30-ig szíveskedjenek megtenni!

Keddi és csütörtöki napokon az említett pénzigényt a Dudari Fiókban lehet az alábbi telefonszámon jelezni:

88/ 588-235

KERESSÜK

azt az embert, aki a bakonynáni „harangláb” történetét ismeri, és azt szívesen megosztja velünk.

*

Értesítjük a lakosságot, hogy a „Kitelepítési / Áttelepítési emlékkiállítás” még kb. 2008. augusztus végéig látogatható lesz a Heimatmuseum-ban.

*

Amennyiben a lakosság tudomást szerez olyan kitelepített vagy áttelepített családokról, akik szeretnének a 60. ÉVFORDULÓ tiszteletére elkészült emlékfüzetből kapni egy-egy példányt, azt kérjük jelezzék a lakcím megadásával *Simonné Rummel Erzsébetnek* vagy a náni Polgármesteri Hivatalban.

KÖSZÖNJÜK

TESTBESZÉD, AVAGY A SZEMÉLYES TALÁLKOZÁS EGY MÁSIK EMBERREL

A testbeszédet minden rendű és rangú ember alkalmazhatja, aki jobban meg akarja érteni az élet egyik legkomplexebb eseményét - a személyes találkozást egy másik emberrel.

(Allan Pease)

SZEMJELZÉSEK

Egész történelmünk folyamán szüntelenül foglalkoztat bennünket a szem, és annak az emberi magatartásra gyakorolt hatása.

Amikor valaki izgalomba jön, pupillája a normális nagyság négyszeresére tágulhat. Dühös, elutasító hangulat ezzel szemben a „kígyószem” néven ismert pupillaszűkületig összehúzott szembogarak.

A szemnek nagy szerepe van az udvarlásban. A kitágult pupillák a szerelmesek pillantását tükrözi.

„Nézz a szemébe annak, akivel beszélsz” hangzik a régi mondás. Tényleges alap a kommunikációra csak akkor létesíthető valakivel, ha egymás szemébe néznek. Míg egyes emberekkel jólesik beszélgetni, mások társaságát kényelmetlennek találjuk, és akadnak olyanok is, akiket megbízhatatlannak tartunk.

Ha valaki hazudik, vagy elhallgat fontos közlendőket, tekintete az együtt töltött idő alig egyharmad részében találkozik a miénkkel.

Ha az illető az idő több mint kétharmadában a szemünkbe néz, az két dolog egyikét jelentheti: vagy nagyon érdekesnek, megnyerőnek talál bennünket, s ebben az esetben kitágult pupillával néz ránk, vagy

pedig ellenségesen érez irántunk.

Nem csak a nézés időtartamának van jelentősége, épp annyira fontos, hogy az illető arcának és testének mely részre irányítjuk tekintetünket, mivel ez is befolyásolja a megbeszélés kimenetelét.

Hivatalos nézés: amikor üzleti ügyben tárgyalunk, képzeljük egy háromszöget a másik fél homlokára. Ha pontosan erre a területre korlátozzuk pillantásunkat, szigorúan hivatalos légkört teremtünk, és partnerünk ösztönösen érzi, hogy komolyan vesszük a szóban forgó ügyet.

Társasági nézés: Ha pillantásunkat a másik egyén szemmagassága alá irányítjuk, társadalmi légkör alakul ki. Effajta kísérletek kimutatják, hogy társas összejöveteleken a szemlélő egy háromszögterületet néz a másik ember arcán, ezúttal szem és a száj között.

Bizalmas nézés: A tekintet a szemvonaltól az áll alá haladva a test más részeire szegeződik. Férfiak- nők a másik fél iránti érdeklődésük kinyilvánítására alkalmazzák ezt a pillantást.

Odalpillantás: az odalpillantás érdeklődés vagy ellenséges érzület kifejezésére szolgál. Kissé felvont szemöldökkel és mosollyal párosulva érdeklődést jelez. Ha összehúzott szemöldök, redős homlok, lefelé biggyesztett ajak egészíti ki az odalpillantást, gyanakvó, ellenséges

vagy kritikus magatartás hírnöke.

„Szemzár” gesztus: Üzletfelek között a legborzasztóbb gesztus a beszéd közben alkalmazott szemlehunyás. Ez az öntudatlan gesztus az egyén próbálkozása, hogy kirekessze a másik felet saját látómezejéből, mert megunta, közönyös lett iránta, vagy magasabb rendűnek tartja magát.

A tekintet irányítása: Itt érdemes megvitatni, miként irányítsuk az egyén tekintetét, amikor könyveket, térképeket, grafikákat mutatunk be neki. Hogy maximálisan irányítani tudjuk hallgatónk tekintetét, tegyünk egy tollat vagy mutatópálcát a vizuális eszközre, s ugyanakkor mondjuk el szóban is, hogy mit látunk. Ezután emeljük fel a tollat a vizuális eszköztől és tartjuk kettőnk szeme között. Ennek hatására felemeli fejét, úgyhogy most már szemünkbe néz, látja és hallja, amit mondunk, s ily módon maximálisan magába szívja közlésünket. Ügyeljünk, hogy szavaink közben a másik tenyerünk látható legyen.

Allan Pease

(Következő rész: Udvarlási gesztusok)

VICCEK – WITZKISTE

Két mókuska találkozik az erdőben.

- Mi van a markodban?
- Találd ki!
- Diócska?
- Nem!
- Mogyorócska?
- Nem!
- Akkor micsoda?
- Göröcske.

Die Familie sitzt am Frühstückstisch.

Kommt der kleine Thomas herein und sagt: „Wenn ihr mir 100 Forint gebt, mach ich ein Huhn nach.“

Er bekommt seine 100 Forint.

„So”, sagt dann die Mutter, „nun gackere mal schön!”

„Wieso gackern?” wundert sich Thomas. „Ich verschlucke jetzt einen Regenwurm.“

- BRÜNDEL - GAJAVÖLGYE -

DEUTSCHE MINDENHEITER
SELBSTVERWALTUNG NANNAU

BAKONYNÁNA KÖZSÉGI

ÖNKORMÁNYZAT

SZERKESZTETTÉK:

SIMONNÉ RUMMEL ERZSÉBET,
FÜRST GÁBOR.

ELÉRHETŐSÉGÜNK: 8422 BAKONYNÁNA
ALKOTMÁNY UTCA 3.

Telefonszám: 88/587 320

Fax: 88/488 013

E-mail: bnanaonk@invitel.hu
lisil.bnana@gmail.com
gabor.furst@invitel.hu

AZ INTERNETEN SZÍNESBEN IS
ELÉRHETŐEK VAGYUNK!
www.bakonynana.hu